

EXERCICI 8: CULTURA CIENTÍFICA / HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA
(Duració: 1 h 30 min)

MATÈRIA 1. CULTURA CIENTÍFICA

Llig aquest text:

Al desembre de 2019 es varen registrar a Wuhan (Xina), els primers casos d'una nova pneumònia que seria anomenada posteriorment com a SARS-COVID-19. Es va procedir al tancament del mercat majorista de peixos, marisc i animals vius i no processats de la ciutat, que incloïa animals exòtics tals com a colobres, civetes, pangolins i rates penades, per sospites de zoonosi (transmissió de virus entre animals i d'aquests a humans). Fins al moment es coneixien 38 coronavirus, tots de tipus ARN+ de cadena simple, esfèrics i envoltats d'una càpsida proteica que presenta projeccions des de la seua superfície. Tots produeixen malalties en animals i humans, però no s'havien considerat greument patògens fins a l'arribada del SARS (2002-2003). Al 2012 va sorgir el MERS-COV a l'Àràbia, contagiats des d'un dromedari, encara que es pensa que el reservori principal de tots aquests és la rata penada.

La seua forma d'infectar consisteix a utilitzar un enzim com a receptor per a infectar les cèl·lules bronquials epitelials no ciliades. Es transmet persona a persona per secrecions respiratòries en tossir, parlar o esternudar, per la qual cosa, l'aïllament resulta una mesura preventiva d'utilitat.

S'han desenvolupat 3 tipus de vacunes: les d'àcids nucleics (ARNm), contenen una part de les instruccions del virus per a induir la fabricació d'una proteïna específica, que serà reconeguda i atacada com a un antigen per part del sistema immunitari. Les fabricades a partir de proteïnes utilitzen un altre virus, diferent i inofensiu, per a introduir a la cèl·lula atacada les instruccions del virus i induir la síntesi de la seua proteïna específica, que serà reconeguda i atacada pels glòbuls blancs. Les fabricades amb el virus, inactivat químicament, provoquen la reacció immunitària davant la proteïna específica present al virus introduït.

Qüestions

1. La infecció produïda pel virus COVID-19, és considerada una malaltia endèmica, o pandèmica? Raona la teua resposta. (2 punts)

- 2. L'OMS ha recomanat un ús racional i solidari de les vacunes contra la COVID-19. Què signifiquen les sigles de l'organisme esmentat, i quines són les seues funcions? (2 punts)**
- 3. Les vacunes contra la COVID-19 s'han desenvolupat en un temps molt breu, per la urgència mundial, però habitualment es tarda molt més de temps en preparar un fàrmac nou. Explica les fases que se segueixen en aquest procés, i la seua duració aproximada. (2 punts)**
- 4. Alguns malalts de COVID-19, o les seues famílies, han demanat ser tractats amb ozonoteràpia o amb derivats de la cloroquina, i la seua petició no ha estat acceptada pels metges que els tractaven. Explica a què creus que s'ha degut aquesta negativa. (2 punts)**
- 5. Es diu que els virus són «paràsits obligats». Com es defineix en Biologia el «parasitisme»? (2 punts)**

Matèria 1. Criteris de qualificació

- La qualificació de l'exercici correspon a la mitjana aritmètica sense decimals de les qualificacions obtingudes en cadascuna de les dues matèries.
- Per a la superació d'aquest exercici cal obtindre una qualificació mínima de 4 punts en cadascuna de les matèries i una nota mitjana que no siga inferior a 5 punts.

MATÈRIA 2. HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA

Llig aquest text:

«Es dirà que totes aquestes consideracions són molt utòpiques, ja que per a “refer la dona” la societat hauria de convertir-la realment en una igual de l'home; els conservadors mai s'han privat, en circumstàncies similars, de denunciar aquest cercle viciós: no obstant això, la història no dona voltes en cercle. Sens dubte, si es manté una casta en estat d'inferioritat, continuarà sent inferior, però la **llibertat** pot trencar el cercle; si es deixa votar els negres, seran dignes del vot; si es donen responsabilitats a la dona, sabrà assumir-les; el fet és que no es pot esperar dels opressors un moviment gratuït de generositat; mentrestant, la rebel·lió dels oprimits, així com l'evolució mateixa de la casta privilegiada, crea situacions noves; així els homes han hagut d'emancipar parcialment les dones en el seu propi interès: ja només han de continuar la seua ascensió i els èxits que aconsegueixen els serveixen d'estímul; sembla pràcticament segur que accediran abans o després a una perfecta igualtat econòmica i social, la qual cosa suposarà una metamorfosi interior».

DE BEAUVOIR, S., *El segon sexe* (1949)

Qüestions

1. Realitza una síntesi argumentativa del fragment proposat i defineix breument el terme «llibertat» des del text, i explica la importància que aquest té en el pensament existencialista de l'autora (5 punts).

2. Desenvolupa en una redacció una d'aquestes dues qüestions (5 punts):

- a) El dualisme ontològic platònic: la Teoria de les Idees i la Idea del Bé.**
- b) El «gir copernicà» de la filosofia kantiana.**

Matèria 2. Criteris de qualificació

- La qualificació de l'exercici correspon a la mitjana aritmètica sense decimals de les qualificacions obtingudes en cadascuna de les dues matèries.
- Per a la superació d'aquest exercici cal obtindre una qualificació mínima de 4 punts en cadascuna de les matèries i una nota mitjana que no siga inferior a 5 punts.

EJERCICIO 8: CULTURA CIENTÍFICA / HISTORIA DE LA FILOSOFÍA
(Duración: 1 h 30 min)

MATÈRIA 1. CULTURA CIENTÍFICA

Lee el siguiente texto:

En diciembre de 2019 se registraron en Wuhan (China) los primeros casos de una nueva neumonía que sería denominada posteriormente como SARS-COVID-19. Se procedió al cierre del mercado mayorista de pescados, mariscos y animales vivos y no procesados de dicha ciudad, que incluía animales exóticos como culebras, civetas, pangolines y murciélagos, por sospechas de zoonosis (transmisión de virus entre animales y de ellos a humanos).

Hasta el momento se conocían 36 coronavirus, todos de tipo ARN+ de cadena simple, esféricos y envueltos en una cápside proteica que presenta proyecciones desde su superficie. Todos causan enfermedades respiratorias e intestinales en animales y humanos, pero no se habían considerado gravemente patógenos hasta la llegada del SARS (2002-2003). En 2012 surgió el MERS-COV en Arabia, contagiado desde un dromedario, aunque se piensa que el reservorio principal de todos ellos es el murciélago.

Su forma de infectar consiste en utilizar una enzima como receptor para infectar a las células bronquiales epiteliales no ciliadas. Se transmite persona a persona por secreciones respiratorias al toser, hablar o estornudar, por lo que el aislamiento resulta una medida preventiva de utilidad.

Se han desarrollado 3 tipos de vacunas: las de ácidos nucleicos (ARNm) contienen una parte de las instrucciones del virus para inducir la fabricación de una proteína específica, que será reconocida y atacada como un antígeno por parte del sistema inmunitario. Las fabricadas a base de proteínas utilizan a otro virus, diferente e inofensivo, para introducir en la célula atacada las instrucciones del virus e inducir la síntesis de su proteína específica, que será reconocida y atacada por los glóbulos blancos. Las fabricadas con el propio virus, inactivado químicamente, provocan la reacción inmunitaria frente a la proteína específica presente en el virus introducido.

Cuestiones

1. La infección producida por el virus COVID-19 ¿es considerada una enfermedad endémica, o pandémica? Razona tu respuesta. (2 puntos)

- 2. La OMS ha recomendado un uso racional y solidario de las vacunas contra la COVID-19. ¿Qué significan las siglas de dicho organismo, y cuáles son sus funciones? (2 puntos)**
- 3. Las vacunas contra la COVID-19 se han desarrollado en un tiempo muy breve, dada la urgencia mundial, pero habitualmente se tarda mucho más tiempo en preparar un fármaco nuevo. Explica las fases que se siguen en dicho proceso, y su duración. (2 puntos)**
- 4. Algunos enfermos de COVID-19, o sus familias, han solicitado ser tratados con ozonoterapia o con derivados de la cloroquina, y su petición no ha sido aceptada por los médicos que los trataban. Explica a qué crees que se ha debido esta negativa. (2 puntos)**
- 5. Se dice que los virus son «parásitos obligados» ¿qué significa en Biología el término «parasitismo»? (2 puntos)**

Materia 1. Criterios de calificación

- La calificación del ejercicio será la media aritmética sin decimales de las calificaciones obtenidas en cada una de las dos materias.
- Para la superación de este ejercicio habrá que obtener una calificación mínima de 4 puntos en cada una de las materias y una nota media que no sea inferior a 5 puntos.

MATERIA 2. HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

Lee el siguiente texto:

«Se dirá que todas estas consideraciones son muy utópicas, ya que para “rehacer a la mujer” la sociedad tendría que convertirla realmente en una igual del hombre; los conservadores nunca se han privado, en circunstancias similares, de denunciar este círculo vicioso: sin embargo, la historia no da vueltas en círculo. Sin duda, si se mantiene una casta en estado de inferioridad, seguirá siendo inferior, pero la **libertad** puede romper el círculo; si se deja votar a los negros, serán dignos del voto; si se dan responsabilidades a la mujer, sabrá asumirlas; el hecho es que no se puede esperar de los opresores un movimiento gratuito de generosidad; mientras tanto, la rebelión de los oprimidos, así como la evolución misma de la casta privilegiada, crea situaciones nuevas; así los hombres han tenido que emancipar parcialmente a las mujeres en su propio interés: ya solo tienen que continuar su ascensión y los éxitos que logran les sirven de estímulo; parece prácticamente seguro que accederán antes o después a una perfecta igualdad económica y social, lo que supondrá una metamorfosis interior».

DE BEAUVOIR, S., *El segundo sexo* (1949)

Cuestiones

1. Realiza una síntesis argumentativa del fragmento propuesto y define brevemente el término «libertad» desde el texto, explicando la importancia que este tiene en el pensamiento existencialista de la autora (5 puntos).

2. Desarrolla en una redacción una de estas dos cuestiones (5 puntos):

a) El dualismo ontológico platónico: la Teoría de las Ideas y la Idea del Bien.

b) El «giro copernicano» de la filosofía kantiana.

Materia 2. Criterios de calificación

- La calificación del ejercicio será la media aritmética sin decimales de las calificaciones obtenidas en cada una de las dos materias.
- Para la superación de este ejercicio habrá que obtener una calificación mínima de 4 puntos en cada una de las materias y una nota media que no sea inferior a 5 puntos.